

a pretože administratívna vrchnosť záležitosť na základe inšieho skutkového stavu skúmala a vybavila, než dovolací súd, — vytvorené je, aby mohla vzniknúť otázka, týkajúca sa oboru pôsobnosti.

Z týchto skutočností však nasleduje aj to, že do oboru pôsobnosti Najvyššieho súdu spadá riešiť vo veci samej, pretože — dľa uvedeného skutkového stavu — žiadosť žalobníka mala byť kladne alebo zamietave pozemnoknižnou vrchnosťou vybavená a pretože pozemnoknižná vrchnosť je orgánom súdu, právo: riešiť vo veci samej v spore prislúcha Najvyššiemu súdu ako súdu vyššieho oboru pôsobnosti.

Tomu, že rečenú kúpopredajnú listinu má žalovaný, sa on sám priznal,

a pretože táto listina patrí žalobníkovi ako kupiteľovi a žalovaný nemá nijaký titul k tomu, aby si ju zadržal,

ďalej, pretože žalobník potrebuje spísanú smluvu, aby uplatnil svoje práva:

odvolací súd tým, že žalobu — ktorú čo do podstaty v rozsudku správne kvalifikoval — zamietol na tom základe, že administratívna vrchnosť v svojom obore pôsobnosti už rozhodla o tej otázke, či k platnosti smluvy bolo potrebné schválenie so strany vrchnosti,

porušil materiálne pravidlo, dľa ktorého posudzovanie nárokov súkromoprávných spadá do oboru pôsobnosti občianskych súdov,

a v tejto pravote má byť taká otázka riešená, ktorá je súkromoprávnej povahy,

následkom čoho Najvyšší súd dovolacej žiadosti žalobníka ako odôvodnenej vyhovel,

rozsudok odvolacieho súdu zmenil,

a v smysle rozsudkového výroku rozhodol,

a pretože žalovaný spor prehral, a dovolacia žiadosť žalobníka mala úspešný výsledok, žalovaného dľa §§-ov 543., 508., 425. Opp. na znášanie pravotných, odvolacích a dovolacích útrat zaviazal.

(6. XII. 1920, č. Rv. III. 65-19.)

Dr. J. Jurecký:

Výtah rozhodnutí Najvyššieho súdu Československej republiky.

Právny pojem pachateľa vylučuje uznanie obžalovaného, za vinného čo účastika, keď obžalovaný vinným bol uznaný v tom istom čine čo pachateľ (70. § bod 1-2 69. §-u trz.)

Najvyšší súd vyniesol nasledovný rozsudok:

Čo do kvalifikácie činu obžalovanej Z. F. z dôvodu materiálnej zmätočnosti, označeného z bode 1. b) §-u 385. Trpp. z úradnej povinnosti čiastočne a na toľko sa zrušujú obidva rozsudky súdov nižšieho stupňa, že kvalifikovanie činu dľa bodu 1. §-u Trz. sa pomíja.

D o v o d y :

Sedria zistila a súdna tabuľa prijala v smysle odst. 2. §-u 33. Trppnov. tu smerodajný ten skutkový stav, že Zuzana K. kázala Pavlovi K., aby jej manžela zabil, k tomuto činu mu odvahy dodá-

vala, vymyslela a uskutočnila plán zabitia Ondreja K., k tomuto koncu poslala svojho muža ku susedovi, a keď odišiel, šla spolu s Pavlom K. na cestu, kadiaľ mal ísť jej manžel od suseda, obidvaja obžalovaní sa schovali za kroviny, čakali na Ondreja K., a keď pred nimi prešiel, Pavel K. ho na zem strhnul, škrtil Zuzanu K. však brániacemu sa mužovi ruku pridržala, po hlave ho bila a trávu mu do úst pchala, a takým spôsobom Ondreja K. usmrtili.

Z tohoto skutkového stavu súdna tabula správne odviedla tú právnu konklúziu, že obžalovaní ich úmysel, smerujúci na usmrtenie Ondreja K., vopred uvážili, a že tohoto vopred uváženým úmyslom spolu usmrtili. A pretože tento ich čin zakladá skutkovú podstatu zločinu vraždy dľa §-u 278. Trz., ktorý zločin obžalovaní ako v §-e 70. Trz. určení pachateľa spáchali: nemýlila sa súdna tabula, keď obidvoch obžalovaných v tomto zločine, ako pachateľov za vinných uznala. Nasledovne zmätočné sťažnosti ako bezzákladné v smysle odst. 1. §-u 36. Trppnov. musely byť zamietnuté.

V smysle §-u 69. a 70. Trz. môže byť dakto účastníkom alebo pachateľom zločinu, dotyčne prečinu. Ponevác právny pojem pachateľa v §-e 69. Trz. určené účastníctvo vytvára, mylili sa sudy nižšieho stupňa, keď obžalovanú Zuzanu K., pachateľku vraždy za vinnú uznali aj ako štváčku (popudzovateľku) dľa bodu 1. §-u 69. Trz. Týmto ustanovením porušily zákonné pravidlo a spáchaly zmätočnosť; označenú v bode 1. b) §-u 385.. Trpp. Tento zmätočný dôvod v smysle posledného odstavca §-u 385. Trpp. z úradnej povinnosti musel byť do ohľadu vzatý, a tak na základe odst. 1. §-u 33. Trppnov. odôvodnené je čiastočné a primerané zrušenie rozsudkov obidvoch súdov nižšieho stupňa.

JUDr. Emil Stodola, advokát.

O sporoch proti štátu.

Právnická Jednota na Slovensku v Bratislave zaoberala sa vo svojich dvoch pracovných schôdzach zo dňa 4. a 19. novembra t. r. s otázkami:

I. De lege lata: I. Ktoré sudy sú vecne príslušné v sporoch proti štátu?

II. De lege ferenda: Kde by mali byť spory proti štátu na Slovensku vybavované?

Ktoré sudy sú v týchž miestne príslušné?

I.

Rozsudkom pod čís. Č. Rv. III. 236-21 vyslovil Najvyšší súd v spore Karola Kányiho oproti čl. štátnemu eráru, zastúpenému gener. fin. riaditeľstvom v Bratislave o vydanie dvoch pušiek, 1 revolvera, počažne o zaplatenie hodnoty týchže, že vyneseny rozsudok z príčin nepríslušnosti sedrie zastavuje.

V dôvodoch zdôraznené je, že sa nárok žalobníkov v tomto páde neodvodzuje zo vzťahu žalobníka k štátu ako subjektu súkromných práv, ale ako k reprezentantovi verejnej moci, svrchovanosti. Nároky, odvádzané z takého verejnoprávneho pomeru proti celému štátu, n akoľko o nich rozhodovať nie je vyhradené zákonom, lebo zákonným nariadením oboru pôsobnosti niektorej správnej vrchnosti, podľa zákona z dňa 2. novembra 1918 Sb. z. a n. č. 4. má sa uplatniť pred zemským súdom pražským. (Viď dôvody rozsudku v tomto čís. Práv. Obzoru).